

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Mesaj de felicitare

Stimați colegi,

Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și a Anului Nou, 2020, adresez sincere felicitări personalului științifico-didactic, studenților-masteranzi și doctoranzilor, tuturor angajaților Academiei de Administrare Publică.

S-a încheiat un an plin de evenimente, schimbări și noi începuturi, astfel încât acum putem afirma cu toată certitudinea, că 2019 a fost un an de succes. A fost un examen pe care l-am susținut cu brio, confirmând o dată în plus că suntem o echipă de profesioniști și oameni devotați instituției. Tot ce am realizat în anul acesta va fi un suport real pentru noi proiecte și activități de viitor.

Sunt sigur că fiecare dintre Dumneavoastră împărtășește aceleași sentimente de mândrie și responsabilitate, pe care le nutresc și eu, făcând parte din echipa Academiei de Administrare Publică.

În speranța unui an mai bun, Vă doresc multă sănătate, prosperitate, pace în suflet și bucurii de la cei dragi.

Crăciun fericit!
La mulți ani!

Oleg BALAN,
rector AAP,
doctor habilitat,
profesor universitar

Plugușorul

Aho, Aho! Băieți fâtați,
Stați puțin și nu mânați,
Plugușorul ascultați,
Și cei ce administrați,
Lumea toată ca pe frați,
Ca să fie cu dreptate,
Să ni se-mplinească toate.
În case multă lumină,
Iarbă verde în grădină,
Și tot ce ne înconjoară,
Viață bună și ușoară.
Să creștem cum se cuvine
Generația ce vine.

La mulți ani cu sănătate,
Să vă dea Domnul de toate.
Să aveți belșug în casă,
Tot ce va doriți pe masă.
Să primiți doar vești de bine
În Noul An care ne vine.
Spune-i anului ce vine,
Să-ți aducă numai bine.
Și mai spune-i ca să-ți dea,
Tot ce vrea inima ta.
Fericire, sănătate,
Și numai belșug în toate.
„La Mulți Ani!”

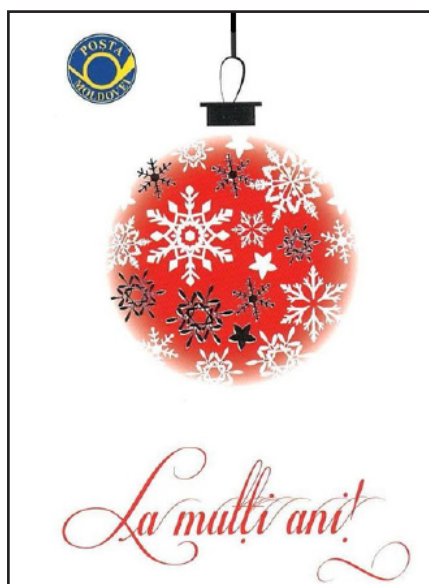

Să urăm și-Academia,
De Administrare Publică,
Ce ne pregătește cadre
Pentru bună guvernare,
Ca s-avem de toate-n viață,
Acum și pe viitor.
De-aceea se cuvine,
Să cinstim anul ce-a fost,
Și-n sănătatea celui ce vine.

Mult belșug în casă,
Pâinea mai gustoasă,
Pace-n inimi, rod bogat,
Bucurie, gând curat,
Din a voastră casă
Binele să nu mai iasă.
La Mulți Ani!

Aho! Aho! De Anul Nou
Vă urez și vă colind.
Dumnezeu să vă-ntărească,
Să vă dea liniște sufletească,
Să ningă cu stelute argintii,
Să ne amintim că-i sărbătoare,
Să devenim din nou copii,
Să fie lumină-n casă
Și belșug pe masă.
La Anul și la Mulți Ani!

Ședința Senatului Academiei

Pe 27 decembrie curent, a avut loc ședința ordinată a Senatului Academiei de Administrare Publică, prezidată de președintele acestuia, rectorul Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar. În debutul ședinței, membrii Senatului au aprobat, în baza informației, prezentate de rector, cooptarea noilor membri ai Senatului - Ion GUCEAC, doctor habilitat, profesor universitar, Catedra științe juridice, Mihai ȘLEAHTIȚCHI, doctor habilitat, conferențiar univer-

sitar, Catedra științe administrative, și Lilia SCUTAR, masterandă, an. I, program Administrare publică.

În continuare, au fost prezentate rapoartele „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul și condițiile de acordare a bursei pentru studenții ciclului II – studii superioare de master în cadrul Academiei de Administrare Publică” (raportor – Ion DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, decan al Departamentului studii superioare de mas-

ter) și „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul și condițiile de acordare a bursei de studii pentru studenții-doctoranzi din cadrul Academiei de Administrare Publică” (raportor – Silvia DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, șef Direcție știință și doctorat).

Prim-prorectorul Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, a prezentat informația despre organizarea concursului pentru ocuparea funcțiilor științifico-didactice. Ulterior, Senatul,

prin vot secret, a ales decanul Departamentului studii superioare de master, trei șefi de catedre, un profesor și nouă conferențieri universitari.

Luând act de informația prezentată de rectorul Academiei Oleg Balan, Senatul a hotărât de a confirma în calitate de membri ai Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională pe Mihail POP, reprezentant al Ministerului Finanțelor, pe reprezentanții cadrelor didactice Boris NEGRU, doctor, conferențiar universitar, și Tatiana ȘAPTEFRĂȚI, doctor, conferențiar universitar.

Membrii Senatului au aprobat, cu modificările și propunerile înaintate, toate chestiunile de pe ordinea de zi a ședinței și au confirmat pe Aliona VEȘCA, doctorandă, an. II, ca membru al Consiliului Științific al Academiei de Administrare Publică.

Ion AXENTI

ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

Catedra științe administrative

Școala doctorală în științe administrative

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICO-PRACTICĂ INTERNAȚIONALĂ, CONTRIBUȚIA TINERILOR CERCETĂTORI LA DEZVOLTAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE 28 FEBRUARIE 2020

Academia de Administrare Publică lansează apelul de participare și implicare a tinerilor cercetători în lucrările Conferinței științifico-practice internaționale „**Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice**”.

Categoriile de participanți: cadre didactice debutante, doctoranzi, masteranzi, angajați în sistemul administrației publice, dar și alți doritori și solicitanți.

Tematica subiectelor Conferinței:

- organizarea și funcționarea autorităților administrației publice,
- reforma administrației publice,
- descentralizarea și autonomia administrației publice locale,
- finanțe publice,
- servicii publice,
- dezvoltarea regională,
- cooperarea și dezvoltarea transfrontalieră,
- formarea și dezvoltarea profesională a funcționarilor publici,

- asigurarea integrității funcționarului public,
- e-guvernare.

Limbi de lucru: română, rusă, engleză.

Înregistrarea participanților se va efectua prin completarea și expedierea formularului de înscriere, **nu mai târziu de 1 februarie 2020.**

Expedierea/prezentarea materialelor pentru publicare se va efectua nu mai târziu de 1 februarie 2020.

Telefoane de contact:

Catedra științe administrative:

+37379462999; 022737114

Școala doctorală în științe administrative:

060006012; 022284084

E-mail: ctc.aap@mail.ru

Informații suplimentare: <http://aap.gov.md/node/2548>

Academia de Administrare Publică, 2070, mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Deplasare: microbus: 190, 124; autobuz 11, troleibuz 35.

Bilanțuri ce determină sarcinile de instruire pe viitor

Activitatea de dezvoltare profesională a personalului din autoritățile administrației publice reprezintă o sarcină statutară de bază de la înființarea Academiei de Administrare Publică și până în prezent. Acestui domeniu de activitate i s-a acordat o atenție deosebită, întrucât multitudinea schimbărilor survenite în administrația publică în procesul de modernizare a ei solicită cunoștințe, abilități și competențe sporite a funcționarilor publici, care pot fi formate prin sistemul de dezvoltare profesională. Realizarea acestei sarcini este de competența *Departamentului dezvoltare profesională*, misiunea căruia constă în planificarea, organizarea și desfășurarea procesului de dezvoltare profesională a personalului din cadrul autorităților administrației publice și din alte instituții publice și private.

Pregătirea și perfecționarea profesională a personalului angajat în organele administrației publice constituie o problemă prioritară, dat fiind faptul că ei intră în contact direct cu publicul. De aceea, de felul în care ei cunosc, înțeleg și își onorează atribuțiile depinde, în mare măsură, imaginea instituției în care ei sunt angajați, atitudinea populației față de modul în care sunt administrate și

soluționate problemele colectivității.

În scopul completării studiilor obținute în instituțiile superioare de învățământ, precum și pentru a fi eficienți în activitate, funcționarii publici trebuie să-și evalueze continuu necesitățile de instruire și să le adapteze schimbărilor permanente din administrația publică.

Academia, fiind furnizorul principal al serviciilor de instruire a personalului din autoritățile administrației publice, asigură caracterul continuu, sistematic și planificat al procesului de dezvoltare profesională a funcționarilor publici prin aplicarea consecventă a acțiunilor prevăzute în cadrul fiecărei etape a ciclului de instruire.

Prevederile legale își găsesc concretizare în Regulamentul cu privire la dezvoltarea profesională continuă a funcționarilor publici, care, de rând cu descrierea principiilor de organizare și realizare a dezvoltării profesionale, definește conținutul sistemului de dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici.

Începând cu anul 2018, Academia de Administrare Publică implementează Sistemul de asigurare a calității serviciilor de instruire creat în anul 2017, conform Standardului Internațional ISO 29990:2010 „Servicii de învățare pentru educația non-formală și formare profesională - Cerințe de bază pentru furnizorii de servicii”. Astfel, toate activitățile organizate în cadrul Academiei au fost elaborate și desfășurate în conformitate cu procedurile documentate de sistem și de proces, aprobate de către Senatul Academiei, Consiliul Calității, Comisia de Asigurare a Calității.

Și în anul 2019, Academia de Administrare

Publică a organizat și realizat activități de dezvoltare profesională pentru funcționarii autorităților administrației publice centrale și locale, la comanda de stat, stabilită prin Hotărârea Guvernului nr.21 din 27.02.2019; la solicitarea autorităților publice; în colaborare cu partenerii de dezvoltare - Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei, Proiectul Migrație și Dezvoltare Locală, Proiectul UN Women ect.

Scopul general al cursurilor de dezvoltare profesională a constatat în consolidarea competențelor profesionale ale personalului: aprofundarea, actualizarea cunoștințelor, dezvoltarea abilităților, modelarea atitudinilor necesare funcționarilor pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu, prestarea unor servicii publice calitative cetățenilor și societății, precum și pentru realizarea obiectivelor și priorităților Guvernului. Principalele categorii de funcționari care au partici-

pat la cursuri de dezvoltare profesională au fost: șefi de subdiviziuni, personal cu funcții de execuție din cadrul autorităților publice centrale, secretari ai consiliilor locale de nivelul I și II, șefi de subdiviziuni, specialiști din cadrul aparatului președintelui raionului, consiliilor raionale. Tematica cursurilor prestate a fost una variată și a rezultat din necesitățile de instruire, identificate la nivel indivi-

dual, la nivel de grup și la nivel organizațional, ajustate la necesitățile fiecărei categorii de funcționari, atribuțiile de serviciu, direcțiile prioritare de activitate ale Guvernului: *Elaborarea și evaluarea politicilor publice, Managementul serviciilor publice, Dezvoltarea abilităților de exercitare a atribuțiilor de serviciu, Integrarea profesională în funcția publică, Managementul conflictelor, Managementul stresului, gestionarea resurselor umane, Achiziții publice, Utilizarea noilor tehnologii informaționale în administrația publică și altele.*

Un rol considerabil în realizarea cu succes a activităților de dezvoltare profesională îl au formatorii – cadre didactice ale Academiei, dar și specialiști-practicieni din cadrul autorităților administrației publice, care au utilizat diferite metode andragogice (prezentări, discuții, studii de caz, jocuri de afaceri, jocuri pe roluri, simulări etc.), iar succesul aplicării lor în procesul de instruire a funcționarilor publici este, în primul rând, meritul formatorului.

Și în anul 2020, Academia își va concentra eforturile pe dezvoltarea competențelor funcționarilor din administrația publică, prin intermediul diverselor evenimente de dezvoltare profesională.

Aurelia ȚEPORDEI,
director al
Departamentului
dezvoltare profesională

Anul Nou este un bun prilej de a face un mic bilanț al anului, ce se încheie, a face unele concluzii și a trasa în baza realizărilor sarcini concrete pentru anul viitor. În această ordine de idei, am adresat unor profesori de la Academia de Administrare Publică următoarele întrebări:

1. Ce a însemnat pentru Dumneavoastră anul 2019 în plan profesional și personal?

2. Care sunt așteptările în anul 2020?

1. Un an plecat nu reprezintă pentru nimeni un

motiv de mare bucurie... Ori, indiferent de câte realizări, evenimente frumoase, întâmplări fericite și s-au întâmplat, el rămâne a fi „încă un an trecut din viața noastră”. De fapt, oamenii sărbătoresc realizările și nu anii...

Încadrarea mea în colectivul Academiei de Administrare Publică a fost, bineînțeles, o mare provocare, un eveniment relevant, care sper foarte mult să-l

pot cataloga și eu și oamenii care mă cunosc, ca pe o realizare. Dar pentru asta trebuie încă multă muncă și dedicație. În plan personal, am o familie frumoasă, copii care învață și părinți, care, mulțumesc Domnului, sunt alături de noi.

2. Îmi doresc din tot sufletul să întâlnesc pe stradă oameni cu alte fețe... Vreau să văd oamenii zâmbind și bucurându-se de viață. Vreau să

văd concetățenii noștri veniți acasă, alături de copiii și părinții lor. Poate e prea mult pentru un an, dar ar putea fi un început. Și acest început depinde de fiecare dintre noi, acolo unde trăim, muncim și transformăm visurile și speranțele în realizări.

Serghei PALIHOVICI,
doctor,
șeful Catedrei științe
administrative

1. Anul, care ne părăsește, a fost un an plin de evenimente atât de ordin profesional cât și personal. Deoarece, cea mai mare parte a timpului, ne aflăm la serviciu și realizările le măsurăm prin prisma succesorilor Academiei.

Consider, că este un prilej de bucurie și satisfacție faptul, că s-au reușit bune

rezultate la admiterea prin concurs la programele de masterat și de doctorat.

În 2019, s-au înscris la studii de doctorat 14 tineri cu intenții serioase de a completa rândurile cercetătorilor.

2. Anul, care bate la ușă, mi-l doresc să fie un an bogat în evenimente plăcute pentru toată țara, pentru

profesorii și studenții Academiei.

Fiecare familie să se bucure de succesele copiilor, nepoților și de propriile realizări.

Silvia DULSCHI,
doctor, conferențiar
universitar,
șefa Direcției știință
și doctorat

1. Anul 2019 l-am marcat prin mai multe realizări personale în plan profesional, precum ar fi acordarea Diplomei de Onoare a Pre-

ședintelui Republicii Moldova în semn de apreciere a meritelor deosebite în dezvoltarea învățământului universitar, pentru contribuție substanțială în pregătirea specialiștilor de înaltă calificare și activitate metodicodidactică prodigioasă. Tot în acest an, a demarat cu succes proiectul internațional „Initiatives Francophones d'Etablissement 2019 - 2022”, în cadrul căruia are loc formarea diplomaților și funcționarilor publici din autoritățile administrației

publice centrale și a căruia coordonare tehnică o realizează la nivel național.

De asemenea, mă bucur pentru apariția manualului „Administrația publică locală”, din colectivul de autori al căruia fac parte și care a fost elaborat în cadrul proiectului instituțional de cercetare fundamentală „Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere la Uniunea Europeană”.

2. Bifăm ultimele zile din calendar și așteptăm să vină anul 2020. Privesc cu optimism în viitor și sper la cele bune, aștept un an nou cu împliniri.

Le doresc tuturor fericire, multă sănătate, pace și noroc în Noul An!

Angela POPOVICI,
doctor, conferențiar
universitar,
șefa Catedrei politici
și relații internaționale

1. Pentru mine, anul 2019 a constituit, în plan profesional, o oportunitate de a dezvolta relații de colaborare cu colegii de breaslă din Republica Moldova, Ucraina, Georgia și Germania în vederea sporirii managementului calității, proceselor de formare și dezvoltare profesională a adulților. Totodată, parcursul profesional mi-a permis, prin comunicarea cu formabilii, să identific principalele

trenduri ce vin să modeleze sectorul educațional autohton, administrația publică din Republica Moldova, precum și societatea noastră în general.

2. Sper că în anul 2020, pe plan profesional, voi putea găsi soluții pentru elaborarea și implementarea procedurilor organizaționale, ce vor spori calitatea produselor educaționale și științifice, precum și a serviciilor livrate de Academie, iar pe plan

personal să continui să învăț, utilizând diferite metode și resurse, ca să-mi sporesc

potențialul profesional și personal, atât pentru a realiza o muncă utilă pentru societate, cât și pentru a găsi un echilibru optim dintre viața personală și profesională.

Liubovi PRODAN-ȘESTACOVA,
doctor, lector universitar,
șefa Secției
managementului
calității

2020

Ianuarie

<i>L</i>	<i>M</i>	<i>M</i>	<i>J</i>	<i>V</i>	<i>S</i>	<i>D</i>
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Aprilie

<i>L</i>	<i>M</i>	<i>M</i>	<i>J</i>	<i>V</i>	<i>S</i>	<i>D</i>
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Februarie

<i>L</i>	<i>M</i>	<i>M</i>	<i>J</i>	<i>V</i>	<i>S</i>	<i>D</i>
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

Mai

<i>L</i>	<i>M</i>	<i>M</i>	<i>J</i>	<i>V</i>	<i>S</i>	<i>D</i>
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Martie

<i>L</i>	<i>M</i>	<i>M</i>	<i>J</i>	<i>V</i>	<i>S</i>	<i>D</i>
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Iunie

<i>L</i>	<i>M</i>	<i>M</i>	<i>J</i>	<i>V</i>	<i>S</i>	<i>D</i>
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Julie

L	M	M	J	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Octombrie

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

August

L	M	M	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Noiembrie

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Septembrie

L	M	M	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Decembrie

L	M	M	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

„Acel vlăstar plantat în primăvară dă roade bune de un sfert de veac”

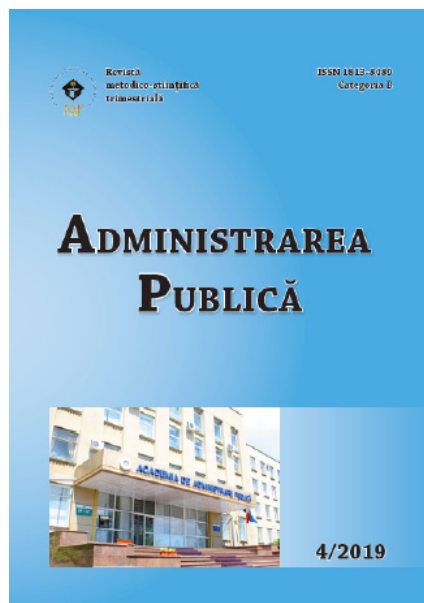
Revista „Administrarea Publică” nr. 4 (104), 2019

Ultimul număr din acest an al revistei „Administrarea Publică” este primul număr de revistă acreditată la Categoria B.

Decizia respectivă a fost luată de Consiliul de Conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) nr. 19 din 6 decembrie 2019. De la momentul apariției, 1993, până în prezent revista era catalogată în Categoria C. Într-o adresare către cititori, Colegiul de redacție al revistei informează, de asemenea, că, recent, revista „Administrarea Publică”, a fost inclusă în bazele de date internaționale – Directory of Research Journals Indexing (DRJI) și Index Copernicus.

semnat de Sergiu VLĂDICĂ.

Rubrica „Administrarea publică: teorie și practică” este susținută prin articolul în limba engleză „Cum să modelăm dinamica dezvoltării sistemului de e-guvernare”, semnat de un colectiv de autori – Ion DULSCH, doctor, conferențiar universitar, decan al Departamentului studii superioare de master al Academiei de Administrare Publică, precum și profesorii ing. Jan LUHAN, Ph. D., ing. Bernard NEUWIRTH, Mgr. Veronica NOVOTNĂ, Ph. D., vicedirector al Facultății business și management, Departamentul de informatică al Universității Tehnologice din orașul Brno, Republica Cehă. Autorii introduc abordarea potențială pen-

Karolina INHINOVA, studentă la această instituție de învățământ, articolul „Organizarea serviciilor publice desconcentrate în

de Administrare Publică.

Autoarea articolului „Evoluția cadrului legal și instituțional al evaluării ex-ante a impactului reglementărilor”, Liubovi PRODAN-ȘESTACOVA, doctor, lector universitar la Academia de Administrare Publică, se referă la importanța evaluării ex-ante a reglementărilor, care vine din multitudinea de impacturi pe care acestea le aduc statelor

naționale în aspectele economic, social și de mediu.

La rubrica „Instruirea funcționarilor publici: strategii și tehnologii noi” este inserat articolul „Managementul calității în procesul de instruire: experiența Republicii Moldova”, semnată Tamara GHEORGHÎȚA, doctor în științe administrative, director al

Centrului de Implementare a Reformelor. În articol sunt reflectate mai multe elemente ale sistemului de dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici din Republica Moldova. Este menționat cadrul normativ care reglementează procesul de instruire a funcționarilor publici, precum și cadrul normativ care conține prevederi privind acțiunile ce urmează a fi realizate pentru a asigura dezvoltarea competențelor profesionale ale funcționarilor.

Rubrica tradițională „Tribuna tânărilor” este susținută cu materiale ale doctoranzilor de la Academia de Administrare Publică și de la alte instituții de învățământ superior din republică.

Sergiu VLĂDICĂ

INDEX

COPERNICUS

I N T E R N A T I O N A L

Revista conține, în total, 21 de articole, semnate de 28 de autori, inclusiv 3 articole în limba engleză, 3 – în limba rusă, 10 autori de peste hotare.

La rubrica „Aniversări”, sunt inserate câteva articole consacrate celei de-a 50-a aniversări de la nașterea rectorului Academiei de Administrare Publică Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, redactor-șef al revistei „Administrarea Publică”, semnate de academicianul Ion GUCEAC, profesor universitar, Iordan BĂRBULESCU, doctor, profesor universitar, Jean Monnet Chair, decan al Facultății Relații Internaționale, Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București, România, precum și o republicare la temă din săptămânalul „Literatura și Arta”, articol

tru definirea sistemului ca o zonă dinamică de dezvoltare a sistemului de e-guvernare. Procedura de soluționare a modelului dinamic, descrisă în articol, care folosește metodele contemporane „Teoria ecuațiilor diferențiale” cu argument întârziat, poate fi folosită cu succes atât pentru modelarea relațiilor economice mai specifice cât și pentru modelele economice în general și, de asemenea, sub diverse condiții.

Rubrica este susținută cu alt articol în engleză – „Analiza cadrului legal guvernamental care reglementează serviciile medicale din Ucraina”, semnat de Tetiana YUROCHKO, doctor în științe administrative, docent la Academia Națională de Administrare Publică pe lângă Președintele Ucrainei, și

Republica Moldova: istorie și actualitate”, autoare Violeta TINCU, doctor în științe administrative, lector universitar, Academia de Administrare Publică.

Nicolae ROMANDAȘ, doctor în drept, profesor universitar, Academia de Administrare Publică, și Eduard GURIN, lector asistent, doctorand la Universitatea de Studii Economice din Moldova, sunt autorii articolului „Reglementări privind caracterul juridic ale instituției disciplinare de muncă și salariaților”, publicat la rubrica „Societatea civilă și statul de drept”. La aceeași rubrică este găzduit articolul „Captura raider în sfera bancară: metode de contracarare și mijloace de realizare”, autoare Natalia CHIPER, doctor, lector la Academia

Cele mai bune practici ale APL din țară au fost apreciate în cadrul unei ceremonii naționale

Evenimentul a fost organizat pe 18 decembrie curent de IDIS „Viitorul” în cadrul Programului Bunelor Practici ale Autorităților Publice Locale, implementat cu suportul financiar al Consiliului European. Au fost premiate cele mai bune practici ale autorităților publice locale, înregistrate în perioada anilor 2017 – 2018.

„Începând cu anul 2005, reușim să identificăm cele mai bune practici prin intermediul cărora sunt rezolvate probleme importante la nivel local. Suntem siguri că bunele practici identificate pot fi preluate, ajustate și implementate de alte comunități, contribuind astfel la modernizarea și dezvoltarea socio-economică a localităților”, a menționat în deschiderea Ceremoniei Naționale de Premiere a celor mai bune practici directorul executiv al IDIS „Viitorul”, Liubomir Chiriac.

La rândul său, William Massolin, Șeful Oficiului Consiliului European în Moldova a menționat: „Voi, primarii, sunteți o sursă de inspirație, cei care realizați adevărata democrație, asigurați legătura la nivel local și promovați continuu principiile democrației. De asemenea, este important nu doar să identificăm aceste bune practici, dar și să fie recunoscute și împărtășite, iar comunitățile să beneficieze de aceste proiecte”.

Prezent la eveniment, Adrian Ermurachi, Secretar general adjunct al Guvernului, a declarat: „Participând săptămâna trecută la Strasbourg, în cadrul unui eveniment la Consiliul European, am informat despre Proiectul Programului Bunelor Practici ca o bună experiență pentru alte state și felicit organizatorii că reușesc să atingă rezultate

atât de bune care sunt vizibile la nivelul întregului continent”.

În cadrul Ceremoniei naționale de premiere a celor mai bune practici în administrația publică locală au fost decernate 11 certificate de participare, 11 mențiuni, 21 de premii de gradele I, II și III, și cinci premii speciale pentru cele mai bune practici implementate de administrațiile publice locale din țară.

Astfel, au fost acordate următoarele premii:

Secțiunea: Transparența face diferența

Premiul I – Primăria municipiului Strășeni pentru promovarea integrității la nivel local;

Premiul II – Primăria satului Ghidighici (municipiul Chișinău) pentru Ora primarului pe Facebook „Din prima sursă”;

Premiul III – Primăria orașului Cimișlia pentru sistemul de portavoce;

Secțiunea: Implicare locală pentru revitalizare urbană

Premiul special – Grupul de Acțiune Locală „Plaiul Codrilor” din raionul Strășeni;

Premiul I – Primăria orașului Cantemir pentru modernizarea parcului public;

Premiul II – Primăria satului Ciuciulea din raionul Glodeni pentru construcția trotuarelor sigure cu o lungime de 1 km în localitate și

primăria comunei Schineni (raionul Soroca) pentru crearea Centrului comunitar incluziv;

Premiul III – Primăria orașului Anenii Noi pentru micșorarea cheltuielilor la realizarea lucrărilor de iluminare stradală și primăria comunei Ruseștii Noi din raionul Ialoveni pentru iluminarea stradală în satul Ruseștii Vechi, de care beneficiază 300 de locuitori;

tru proiectul „Mod sănătos de viață asigurat de o infrastructură sportivă transfrontalieră modernă”;

Premii speciale: Primăria satului Chiriet-Lunga (UTA Găgăuzia) pentru extinderea sistemului de apeduct și primăria satului Copceac (UTA Găgăuzia) pentru centrul social „Bătrânețe liniștită”;

Premiul I – Primăria orașului Cimișlia pentru ghișeu unic de informare și sistemul GPS;

Premiul II – Primăria satului Copceac (raionul Ștefan Vodă) pentru serviciul de salubritate și extinderea iluminatului public stradal, primăria satului Mihăileni din raionul Râșcani pentru construcția pieței alimentare și primăria satului Selemet (raionul Cimișlia) pentru hab-ul agroalimentar;

Premiul III – Primăria satului Budești (municipiul Chișinău) pentru accesibilitatea serviciilor medicale, primăria satului Cobileia (raionul Șoldănești) pentru proiectul „Comunitate prietenoasă vârstei”, primăria comunei Mănoilești (raionul Ungheni) pentru integrarea copiilor cu dizabilități în gimnaziu și primăria satului Obileni (raionul Hîncești) pentru eficiența energetică la grădinița din localitate și modernizarea sistemului de iluminat public stradal.

Pentru ediția curentă a Programului Bunelor Practici au fost depuse 64 dintre cele mai inovative bune practici, implementate de 41 de autorități publice locale din Moldova.

Ana-Maria VEVERIȚĂ,
coordonator al
Programului
Bunelor Practici,
IDIS „Viitorul”

Secțiunea: Patrimoniul cultural și tradiții autentice acasă

Premiul special – Consiliul raional Călărași pentru filmul etnografic „Călărași - un ținut la Poarta Raiului”;

Premiul I – Primăria comunei Ciorești (raionul Nisporeni) pentru traseul turistic „Dor de Codru”;

Premiul II – Primăria comunei Pelinia (raionul Drochia) pentru deschiderea Centrului de artizanat Zestrea și primăria satului Răuțel (raionul Fălești) pentru Centrul de meșteșuguri tradiționale;

Premiul III – Primăria satului Bravicea (raionul Călărași) pentru festivalul „La Hramul cărușilor” și primăria satului Mihăileni (raionul Râșcani) pentru Festivalul covorului;

Secțiunea: Comunități inteligente prin servicii publice eficiente

Premiul mare – Primăria municipiului Ungheni pen-

Primarii, aflați la primul lor mandat, instruiți în domeniul managementului finanțelor publice

În perioada 12 - 20 decembrie curent, Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe (CTIF) a organizat, în parteneriat cu Ministerul Finanțelor, cinci seminare de instruire cu genericul „Introducere în managementul finanțelor publice locale” pentru primarii, aflați la primul lor mandat, din raioanele Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Strășeni și Orhei. La instruirii au participat 68 de primari ai localităților din raioanele menționate.

Noul ciclu de semina-

re, lansat în premieră, a avut ca scop de a consolida cunoștințele și a dezvolta capacitățile primarilor noi aleși în gestionarea finanțelor publice locale. Seminarele au fost moderate de formatori calificați din cadrul Ministerului Finanțelor, Curții de Conturi și Inspecției Financiare.

În cadrul seminarelor au fost abordate aspecte teoretice și practice privind sistemul și procesul bugetar, structura bugetelor unităților administrativ-ter-

itoriale (UAT), calendarul bugetar al autorităților publice locale, planificarea, aprobarea și executarea bugetelor UAT, controlul financiar public intern, auditul extern și inspectarea financiară, precum și răspunderea executorilor bugetelor menționate.

Formatorii au pus accentul pe examinarea procedurilor și practicilor de gestionare a finanțelor publice locale de către primari, a celor mai bune practici în acest domeniu, dar și a celor

mai frecvente încălcări constatate de Inspekția Financiară în urma inspecțiilor autorităților publice locale.

În deschiderea primului seminar pentru primarii, aflați la primul lor mandat, secretarul general al Ministerului Finanțelor, Iurie Pașinschi, a anunțat că astfel de seminare vor fi organizate și în anul 2020, pe subiecte distincte aferente procesului bugetar, precum planificarea bugetară, executarea bugetului, achizițiile publice, modificarea bugetului și raportarea financiară.

Seminarele au fost organizate de CTIF în conformitate cu Programul de instruire pentru specialiștii din sistemul finanțelor publice în anul 2019, aprobat de Ministerul Finanțelor.

Anatol BARBEI,
Serviciul de presă
al CTIF

Pretura sectorului Buiucani, mun. Chișinău, va coopera cu primăria sectorului 6, mun. București

Anul 2020 se așteaptă a fi pentru pretura sectorului Buiucani, municipiul Chișinău, unul relevant în baza extinderii relațiilor internaționale de cooperare. După semnarea, la 15 octombrie 2019, a Acordului de cooperare cu autoritățile locale ale Sectorului de Est din orașul Riga, Letonia, recent, un asemenea acord a fost încheiat și cu autoritățile primăriei sectorului 6 al mun. București.

Negocierile între pretura sectorului Buiucani, mun. Chișinău, și primăria sectorului 6, mun. București, au început în luna aprilie 2019. Documentul a fost avizat de către Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice din România și de Consiliul General al municipiului București. La 20 no-

iembrie 2019, încheierea Acordului a fost aprobată de către Consiliul municipal Chișinău.

Acordul de cooperare dintre cele două instituții publice a fost semnat la București de către Vadim Brînzaniuc, pretorul sectorului Buiucani, mun. Chișinău, și Gabriel Mutu, primarul sectorului 6, municipiul

București. La ceremonie a participat și primarul general al municipiului Chișinău, Ion Ceban, care a mulțumit autorităților din România.

Acordul de cooperare prevede colaborări în diferite domenii, precum ar fi schimburi de experiență și derularea unor proiecte în domeniul dezvoltării locale, educației, turismului și culturii.

„Am convingerea că acest Acord, semnat la nivelul administrațiilor publice locale din București și Chișinău, va contribui în mare măsură la creșterea bunăstării cetățenilor din comunitățile noastre”, a spus pretorul Vadim Brînzaniuc. Primul proiect ce urmează a fi realizat în cadrul Acordului de colaborare este finanțarea de către primăria sectorului 6, municipiul București, a lucrărilor de reabilitare și finalizare a Parcului „Alunelul” din sectorul Buiucani. Valoarea proiectului este de circa un milion de euro. La moment, se lucrează asupra proiectului tehnic, iar în curând urmează a fi semnat și Acordul de grant.

Ion AXENTI

Târgul de Crăciun atrage numeroși vizitatori

Cu muzică lăutărească și cu show de focuri de artificii Târgul de Crăciun din Chișinău și-a deschis, pe 21 decembrie, porțile pentru vizitatori, el fiind împărțit în 6 zone. Scurul Catedralei a fost plin cu oameni de toate vârstele, în seara de inaugurare a Târgului, care au simțit din plin magia sărbătorilor de iarnă. A fost spectacol sub cerul înstelat al Chișinăului. Înstelată a fost și scena, amplasată în spatele Arcului de Triumf, unde Orchestra lui Nicolae Botgros și Alex Calancea Band au făcut senzație.

Târgul de Crăciun a devenit, deja tradițional, o adevărată atracție în zilele sărbătorilor de iarnă, îndeosebi, în zilele de sâmbătă și duminică, Târgul este vizitat de oaspeți din întreaga țară, dar și peste hotare. Ei sunt atrași de farmecul muzicii lăutărești, a

celelalte, a romanțelor, dar și de zona gastronomică, târgul tradițiilor cu produse ale meșterilor populari, alte manifestări înfrumusețate de o mulțime de luminițe și ghirlande care toate, în ansamblu, creează atmosfera mirifică de sărbătoare.

Și mai încantați sunt copiii de toate vârstele, pentru care una dintre principalele atracții ale târgului este Casa lui Moș Crăciun. Aici copiii se întrec în declamarea poezi-

ilor și se aleg cu daruri de la Moș Crăciun.

„Pentru toți copilașii moșul are pregătit câte un dar, cadourile le primesc, după cum e tradiția, de Revelion, sub brăduț, în noaptea dintre ani, iar cele mai deosebite cadouri le primesc copiii cei mai cuminți, cei mai năzdrăvani”, mărturisește Moș Crăciun.

Tradiționalul târg de Crăciun poate fi vizitat zilnic, de la ora 12.00 până la ora 22.00.

Pe parcursul următoarelor două săptămâni, în cadrul târgului se vor desfășura concerte în toate zilele de week-end și de sărbători. Printre artiștii care vor încanta vizitatorii se numără Valy Boghean, SunStroke Project, Nelly Ciobanu, Katharsis, Anișoara Puică.

Evenimentul, inspirat de târgurile tradiționale de Crăciun din orașele europene, a ajuns la a treia ediție și este organizat de Guvernul Republicii Moldova și Primăria municipiului Chișinău. Acesta se va încheia pe 10 ianuarie cu o Gală-concert și Tombola de sărbători.

Târguri de Crăciun sunt amenajate în toate sectoarele capitalei, precum și în multe localități din țară.

Vlad CHIRIAC

O seară de colinde românești cu maestrul Eugen DOGA

Muzica nu cunoaște frontiere sau culoare politică. Încă din cele mai vechi timpuri, muzica a știut să adune împreună generații, să ne facă mai buni și să ne invite la meditație. Dat fiind faptul că integrarea Republicii Moldova în spațiul european comun este primordială pentru țara noastră, credem că muzica clasică reprezintă puntea de legătură spre valorile culturale comune internaționale. Astfel, Centrul Etno-Cultural „Vatra” a lansat proiectul „Cultură prin muzică”, cu genericul „Muzica popoarelor lumii – uniți prin muzica clasică”.

Acum, la sfârșit de an, am încadrat în calendarul muzicii clasice, pe 18 decembrie, cu prilejul sărbătorilor de Crăciun, un concert de excepție cu genericul „O seară de colinde românești” cu participarea maestrului Eugen Doga. Atmosfera de Crăciun ne aduce bucurie și ne amintește de anii copilăriei, de emoția așteptării împodobirii bradului, de clipa la care visăm să îmbrățișăm, să fim îmbrățișați și să fim mai buni!

Colinde tradiționale cântate de copii, atmosfera familiară generată de muzica inconfundabilă a lui Eugen

Doga, muzica divină, cântată de naistul Vasile Iovu, de corul „Gloria”, CCEA, dirijor Oleg Constantinov, piesele de suflet ale Cristinei Scarlat și ale ansamblului „Trio Vatra Neamului”, toate au făcut îmbinarea perfectă dintre frumusețea muzicii clasice și a colindelor tradiționale. Concertul s-a desfășurat în noua locație Wine Symphony Hall a restaurantului din centrul Chișinăului „Vatra Neamului”, cu care avem o tradițională cooperare de mai mult timp și unde organizăm numeroase evenimente culturale, dedicate muzicii clasice românești și, îndeosebi, a valorilor culturale.

„O seară de colinde românești” a inaugurat suita de evenimente culturale pe timpul sărbătorilor de iarnă. Astfel, maestrul Eugen Doga dorește să deschidă brațele muzicii clasice din toate colțurile lumii și să încante publicul cu măreția acelor note care au

revoluționat cultura mondială. În această ordine de idei, pe data de 26 ianuarie, va avea loc următorul eveniment - concertul dedicat muzicii lui Mozart „De ziua lui Mozart”.

Viorica MORARU,
director al Centrului
Etno-Cultural „Vatra”

Caravana de Crăciun cu daruri pentru copii

Pe parcursul a 21 de ani, în perioada sărbătorilor de iarnă, se desfășoară acțiunea de caritate „Caravana de Crăciun”. Ea aduce în dar căldură sufletească, voie bună și o frumoasă poveste de Crăciun cu concursuri și cadouri. Beneficiarii acțiunii sunt copiii care provin din categorii social vulnerabile - copiii-orfani, copii din școlile-internat și cei aflați în situații de criză din cele mai îndepărtate localități ale Republicii Moldova.

O nouă ediție a Caravanei de Crăciun a fost organizată de către Fundația de Caritate pentru Copii „Clipa Siderală”, în perioada 10 - 20 și 28 decembrie 2019, cu plecarea în fiecare zi din Piața Marii Adunări Naționale și a ajuns la peste 1000 de copii din școlile-internate și familiile defavorizate din diferite localități ale Moldovei.

Printre instituțiile care au fost vizitate în cadrul proiectului din acest an sunt: școala-internat Cărpineni (Hâncești), școala-internat Ceadâr-Lunga, școala-internat auxiliară Bulboacă (Anenii Noi), școala-internat auxiliară Congaz

(Comrat). La fel, în lista instituțiilor se regăsesc Centrul de Reabilitare pentru Copii Cornești (Ungheni), Penitenciarul pentru minori din Goian, asociația „Шаркынexy” precum și instituții de învățământ preuniversitar din localitățile rurale: satele Cărpineni și Sărata Mereșeni (Hîncești), Saharna Noua (Rezina) și Pruteni (Fălești), Sinești și Veverița (Ungheni), Stoianovca (Cantemir).

În mod tradițional, copiii primesc cadouri oferite de către partenerii Caravanei.

Totodată, grupuri de elevi de la liceele din Chișinău „Olimp”, „N. V. Gogol”,

„Stefan cel Mare”, „Dimitrie Cantemir”, „Liviu Rebreanu”, precum și de la Liceul Teatral orășenesc, Școala de Arte din com. Ciorescu, Centru de excelență în economie și finanțe au organizat spectacole, concerte, concursuri în formă de joc. Copiii vizitați au fost antrenați în diferite activități distractive care au și un mare rol educativ - de a oferi unora să prețuiască ceea ce au, iar altora - să învețe ceva nou și să știe spre ce să tindă.

„Caravana de Crăciun” a fost lansată de Fundația de Caritate pentru Copii „Clipa Siderală” în anul 1998 cu scopul de a sensibiliza soci-

etatea privind problemele copiilor din instituțiile de tip internat din Moldova. Proiectul s-a transformat într-o acțiune de amploare, susținută de un șir de companii și întreprinderi, ministere și departamente, instituții de învățământ, reprezentanți ai mass-media etc.

FCC „Clipa Siderală” este deținătorul exclusiv al drepturilor intelectuale asupra mărcii „Caravana de Crăciun”, marca fiind înregistrată la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (AGEPI). Prin urmare, denumirea „Caravana de Crăciun” nu poate fi utilizată de către structurile politice, comerciale sau de altă natură fără permisiunea comitetului organizatoric.

„Caravana de Crăciun” a primit titlul de „Marca Comercială a Anului 2016” și Medalia de Aur la categoria „Servicii financiare, editoriale, de consum și vânzări cu amănuntul la nominația „Aprecieră consumatorilor”.

Silvia BRADUȚAN,
manager, FCC
„Clipa Siderală”

Abonarea 2020

Stimați cititori,
Este în toi campania de abonare la presa scrisă pentru anul 2020.

Sperăm să rămâneți fideli publicațiilor noastre - ziarul „Funcționarul Public” și revista „Administrarea Publică” și pe parcursul anului viitor.

Adresăm îndemnul pentru abonare, în special, autorităților publice și funcționarilor publici, cărora le sunt destinate aceste publicații ale Academiei de Administrare Publică, unicele ediții periodice în domeniu din republica noastră.

Vă reamintim că:

Ziarul „Funcționarul Public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 39 lei; 6 luni - 78 lei; 1 an - 156 lei.

Indice poștal - 67919.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei; 1 an - 168 lei.

Indice poștal - 76957.

Abonarea poate fi perfectată la oficiile poștale ale Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Sergiu VLADÎCA - șef secție

Ion AXENTI - specialist principal

Ana-Laura PAȘNIC - specialist principal

Marina PASTUH - inginer-programator

A DRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 300.

Dat la tipar 27.12.2019

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică